

Mamma
Juba valmis!

Kasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Tervis töökohal – tööandja vastutus, aga lõpliku otsuse teeb ikkagi töötaja

MARELLE PIHLAK

Saarioinen Eesti OÜ personalijuht

Tervisekonverents 10.04.2024

Sirutuspaus

Mamma
Juba valmis!

Sa oled tubli! Sa oled **istunud** juba ligi **100 minutit**, pea 50 minutit on veel pausini minna... Et jõuaksid „õlitatumalt“ lõunapausile ja hiljem päeva lõpuni vastu pidada, tõuse palun mõneks hetkeks püsti

Võimleme koos!

Kes ma olen?

2 poja ema

rahvatantsija

kõrgharidus andragoogikas (magister) ja organisatsioonikäitumises (magister), kutseharidus
plaatimises (kutsetunnistus)

personalivaldkonnas töötanud ligi 20 aastat (avaliku sektori ja tootmisvaldkonna ettevõtetes)

TÖÖ – Kui palju? Kus?

- Töö mõiste – täna ametid, mida 10a tagasi ei olnud
- Ööpäev on 24h – oleme sellest „müünud“ (üldjuhul) 8h tööandjale – so 1/3 ööpäevast ja pool ärkvelolekust
- Alati ei saa enam öelda, et veedame suure osa ajast töökohal – keskkond
- Ootused tööle - tähendus

Peamised põhimõtted (TTOS)

- § 4 (2) Tööandja kujundab ja sisustab töökoha nii, et on võimalik vältida tööõnnetusi ja tervisekahjustusi ning säilitada töötaja töövõime ja heaolu.
- § 4 (4) Terviseriski vältimiseks või vähendamiseks peavad töökohas olema kaitse-, pääste- ja esmaabivahendid, ohutusmärgid ning muud ohutusvahendid.
- § 5 (2) Tööandja tagab, et töövahend sobib tööülesande täitmiseks, vastab kasutaja kehamõõtmetele ning füüsilistele ja vaimsetele võimetele.
- § 12 (1) Tööandja tagab töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmise igas tööga seotud olukorras.
- § 12 (3) Tööandja ja töötajad on kohustatud ohutu töökeskkonna nimel tegema koostööd.
- § 14 (1) **Töötaja on kohustatud: 1) osalema ohutu töökeskkonna loomisel, järgides töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid**

Seaduses kohustuste all 1 alalõik töötaja kohustustega, tööandjal 6 ...

Regulatsioon(id)

Töötervishoidu ja tööohutust reguleerivad õigusaktid

- Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse
- Töötajate tervisekontrolli kord
- Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise registreerimise, teatamise ja uurimise kord
- Isikukaitsevahendite valimise ja kasutamise kord
- Kuvariga töötamise töötervishoiu ja -ohutuse nõuded
- Ohumärguannete kasutamise nõuded töökohas
- Töökohale esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded
- Raskuste käsitsi teisaldamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded
- Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded mürast mõjutatud töökeskkonnale, töökeskkonna müra piirnormid ja müra mõõtmise kord
- Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded rasedate ja rinnaga toitvate naiste tööks
- ...

Ettevõtte tegevusvaldkonda reguleerivad õigusaktid ja nõuded

- Toiduseadus
- Toiduohutusalase standardi FSSC22000 nõuded
- Kvaliteedijuhtimise standardi ISO 9001 nõuded
- Keskkonnaohutuse standardi ISO 14001 nõuded
- Toidupartii tähistamise nõuded
- Toidu mikrobioloogiliste kriteeriumite kohta nõuded
- Allergeenide käitlemise nõuded toidu käitlemisel
- Toidualase teabe esitamise nõuded (sh pakenditel)
- Toiduga kokku puutuda lubatud materjalide ja esemete kohta esitatavad nõuded, nende gruppide kohta esitatavad erinõuded ning nimetatud materjalide ja esemete ohutuse katsetamise meetodid
- Toidulisandi koostis- ja kvaliteedinõuded ning toidualase teabe esitamise nõuded
- ...

Nõuded töö tegemiseks

- **Kuvariga töötamine** – kas Sa teed iga 54 minuti järel 6 minutit pausi?
- **Isikukaitsevahendid** – töötaja on kohustatud kasutama talle väljastatud isikukaitsevahendeid vastavalt kasutusjuhendile ja tööandja antud juhistele ning hoidma neid töökorras. Samas tööandja peab kontrollima, et töötajad neile väljastatud isikukaitsevahendeid kasutaksid õigesti kogu ohtliku töö vältel.

*Laialt on levinud mõtteviis, et isikukaitsevahendite kasutamine takistab ja aeglustab töötamist.
Sagedane põhjendus - tööprotsess on nii lühike, et isikukaitsevahendi järele mineku ajaga jõuaks töö juba korduvalt ära teha ...*

Tööinspektsiooni statistika kohaselt toimub ligi 10% rasketest ja surmaga lõppenud tööõnnetustest isikukaitsevahendite puudumise või mittekasutamise tõttu.

**Saavutatav ainult „papagoitamisega“ ja järjepideva selgitustööga.
Eelduseks mõlemapoolne arusaam ja kokkulepe –
mõlemapoolne vastutuse võtmine.**

Tervist edendavad tegevused töökohal (1)

- Täna erisooduse vaba kuni 100€ kvartalis töötaja kohta (kehtib alates 2018) – kas see on piisav?
- Tööandjate esindusorganisatsioonid on korduvalt juhtinud tähelepanu vajadusele summat suurendada. Seni on üks põhjendusi, et nt 2021 kasutas 5% kõigist tööandjatest tervise edendamise kulu (so ~ 146tuh ettevõttest ligi 7500).
- Milline aga on keskmine ettevõtte? Üldjuhul „ühemehefirma“, statistika järgi 1-9 töötajat

Kus tahaksid töötada Sina? – Ettevõttes, kus saad valida erinevate sportimisvõimaluste (sh erinevad tervisepaketid) või täiendava tervisekindlustuse (sh hambaravihüvitis, eriarstivisiidi, psühholoogiline nõustamine jms) vahel *versus* igakuiselt 19€ palgalisa (neto) ja 0 tegevust?

Tervist edendavad tegevused töökohal – Mamma näited

- Kuni 2022 lõpuni ainult sporditoetus, kasutus ~40%
- 2022 riigipoolne sporditoetuse käsitluse muutus ehk massaaž = erisoodustus. Tootmisettevõttes palju sundasendeid, seega massaažitoolid puhkealale
- Alates 2023 töötajal valik, kas tervisekindlustus või sporditoetus, kasutus ~90% (kindlustus 70%, sport 20%)
- Ühised osalemised spordiüritustel
- Suitsetamise ala paiknemine – eeldab eririiete vahetust ning ~400m läbimist
- Igakuised infokoosolekud, kuidas meil päriselt läheb
- Prillide ja ortooside hüvitis
- Ealist mitmekesisust arvestav hüvitiste pakett

Kokkuvõtteks

Tööandja,

- selgita, selgita, selgita (papagoitamine) – töötaja tahab teada MIKS?
- hüvitiste paketi loomisel küsi töötajate arvamust ja vajadusi, isikukaitsevahendite valimisel kaasa nii palju kui võimalik
- arvesta erinevusi, kuid lepi, et kõigile ühtemoodi meeldida ei saa

Töötaja,

- pea kinni kokkulepetest ja nõuetest, küsi julgesti kui vajad lisainfot
- tee julgesti oma töökeskkonna kohta ettepanekuid – Sina oled oma töö ekspert!
- vasta küsimustikele – Sinu vastus on oluline, muidu ju ei küsitaks

Tööandja võib selgitada, täpsustada, käia kasvõi pea peal, kuid lõpliku otsuse teeb ikkagi iga inimene, iga töötaja, ise

Saarioinen

Mamma

AITÄH!